

Presidendi rahvaluulepreemia ja rahvaluule kogumistöö 2013. aastal

28. veebruaril andis Eesti Vabariigi president Toomas Hendrik Ilves Eesti Kirjandusmuuseumis üle rahvaluule kogumispreemiad. Tänukirjade ja meenetega tunnustati parimaid kogujaid ja lastemängude üleskirjutajaid ning kuulutati välja kodupärimuse kogumise võistlus.

2013. aasta möödus nii Eesti Rahvaluule Arhiivil kui ka paljudel rahvaluulekogujatel mängu-teemas. Pärandiaasta raames viidi läbi lastemängude kogumise võistlus, kuid koostöö rahvaluule kogujatega jätkus ka teistel teemadel.

Kutseliste folkloristide, üliõpilaste ja vabatahtlike kaastöötajate ühiste pingutuste tulemusena täienesid kogud jõudsalt. Rahvaluule arhiivi käsikirjakogu juurdekasv 2013. aastal oli 4017 lk (61 köidet, neist 24 digiköidet), helikogu kasvas 343 säiliku võrra (kokku 2691 pala), fotokogusse lisandus 3188 kaadrit ning 64 filmisäilikut. Rahvaluulearhiivi kogudest on praeguseks internetipõhises failirepositooriumis Kivike 20 613 säiliku kirjeldust ning 30 002 palakirjeldust; sellest kolmandik on lisatud mullu. Kättesaadavaks tehti Eesti Üliõpilaste Seltsi käsikirjakogu, peagi avatakse Kivikeses digitaalkujul terviklik RKM I käsikirjakogu.

Võrreldes Hurda aegadega on rahvaluule kogumine tänapäeval muutunud: praegu kirjutatakse rohkem üles oma kogemusi ja mälestusi, vähem teiste omi. Selles mõttes on tänavused preemiasaajad erandid – nad kõik on kogunud materjali ka teistelt.

Hillar Palamets on tuntud oma ainulaadse jutustamisoskuse poolest, me teame teda ajaloolase ja pedagoogina, kes on mitme raamatu ja raadiosarja autor, näiteks 18 aastat on ta teinud sarja “Ajalootund”.

Arhiivi talletatud kirjutiste vahendusel võib näha veidi teistsugust Hillar Palametsa: Tallinnas ja Keilas kasvanud poiss, keda huvitasid lugemine ja sport, perekonnaisa, kolleeg ja sõber. Tal on jätkunud huvi, aega ja silma märgata rahvaluulet enda ümber. Alates 1991. aastast on Hillar Palamets peaaegu igal aastal astunud sisse meie muuseumi uksest, käes vihik, kaustik või ümbrikutäis korralikus kaunis käekirjas kirjutatud lehtedega. Ta on vahendanud enda ja oma pereringi traditsioone, tuues arhiivi perekonna salmikuid ning fotosid tähtpäevadest.

Hillar Palamets on osalenud arhiivi kogumisvõistlustel, sealjuures Soome lugude kirjutamise võistlusel 2009. aastal, naljalugude võistlusel 2012. aastal ning lastemängude kogumisel 2013. aastal.

Ado Seire on kogunud aastatel 1994–2012 küla- ja kohapärimust Eesti ühest vanemast külast, Karedalt Järvamaalt ja selle ümbruskonnast. Ta on teinud intervjuusid 34 inimesega, intervjuud on salvestatud 68 helikassetile. Osa materjalist on varustatud täpsete sisukirjeldustega, koha- ja isikunimedega registritega. Lindistused hõlmavad 31 Kareda küla talu ja Sinikamäe saunaküla ajalugu; Kareda küla põliseid suguvõsasisid. Kõne alla tulevad mitmed sündmused, millest Kareda küla inimesed on osa võtnud ja mis veel praeguseni mälus püsivad: Vene-Jaapani sõda, Vabadussõda, Esimene ja Teine maailmasõda. Meenutatakse sõjasündmusi ka Kareda külas endas. Samuti tulevad intervjuudes jutuks Kareda külakooli ja vallamaja ajalugu; Esna, Kodasema, Öle, Öötla, Köisi mõisate ning Järva-Petri pastoraadi ja kiriku ajalugu.

Presidendi kogumispreemia laureaadid koos presidendiga. Vasakult Ado Seire, Hillar Palamets, Terje Puistaja, Toomas Hendrik Ilves. Alar Madissoni foto 2014.

Terje Puistaja puutub Eesti Rahvapärimuse Kooli folkloori- ja loominguõpetajana pärimusega kokku oma igapäevatoos. Folklooriga on seotud ka tema magistriõpingud, mille ühe tulemina laekusid muuseumile Mahu külas tehtud intervjuud. Terje Puistaja ajas juttu ühe pere kolme põlvkonna liikmetega. Sellest sai kokku perepärimuslik kogu, kus on juttu perekonnakombestikust: pulmadest, matustest, meenutatakse suguvõsa liikmeid ja külainimesi. Salvestustelt mahakirjutatud materjali on 415 lehekülge, ajaliselt on seda on 18 tundi. Kuigi mitmed lõputöödeks valmistujad koguvad endale ainet, ei korrastata ega süstematiseerita seda nii põhjalikult, et see oleks ka teistele huvilistele kasutatav, nagu on teinud Terje Puistaja.

Samuti on Terje Puistaja kogunud lugusid inimestelt, kes on oma elus pidanud rajama midagi uut. Intervjueeritute hulgas on näiteks Mikk Sarv, Mall Hiimäe, Ingrid Rüütel, Ene Lukka, Malle Mutso jt.

Suur osa kaastöolistest on mulluse kaastöö saatnud lastemängude kogumise võistlusele, enamik aga jätkanud oma tavapärast kogumistööd.

Kaie Humal on vahendanud Valma küla perede perekonnaalbumeid, kus perekonafotode kõrval tuleb ikka teemaks lähedalasuv Võrtsjärv ja kalapüük. Uue teemana on lisandunud nõukogude-aegsete miilitsate ametipärimus.

Anne Rebane on arhiivi vahendanud oma mälestusi vanaemast, vanaema teadmisi ravimtaimedest ja nendega ravimisest, kalendritähtpäevade pidamisest oma kodus. Kaasahaaravalt ja soojas toonis on ta kirjeldanud nende elu Lasnamäel, kui seal ei olnud veel uut linnaosa, olid vaid üksikud majad. Samuti on ta kinkinud arhiivile vanaema vihikukese üleskirjutatud mõistatustega.

Koidula Ameerikas (Jüri kihelkond, Kurna vald, Luige talu) on koostanud oma kodutalu, Luige talu ajaloo, käsitledes nii inimeste kui hoonete käekäiku.

Üllar Kurik on isiklikust huvist juba mitmete aastate jooksul kogunud fotosid pilimeestest ning jaganud neid ka rahvaluule arhiiviga. Sellel aastal lisandus 37 fotot.

Mitmed inimesed on arhiivile toonud oma lahkunud lähedastest mahajäänud pärandit. Selle eest tuleb vägagi tunnustada, sest muidu tõenäoliselt materjal häviks.

2013. aastal tegid arhiivile väärtusliku annetuse suurkoguja ja mitmekülgse isiksuse Vassili Kolga tütar Esperinda ja tütrepoeg Anti Meikar. Vassili Kolga (05.05.1899–25.11.1960) esinduslik, viimase sõja aastail kogutud Muhu lauluvara jõudis ERAsse juba 2001. aastal, perekonna valdusse jäid toona päevaraamatud (neist vanim alustatud 13aastasena 1913. aasta märtsis), mälestused, kirjad, fotod jm. Nüüd liidetakse ka need nimelise koguga EFA, Kolk.

Ehti Järv on üle andnud Hans Järve unenägude kogu, mis koosneb enda kogetud ja teistelt kuulnud 230 unenäo ülestähendusest.

Silvi Kolk tõi arhiivi rahvaluuleteadlase ja õppejõu Udo Kolgi artiklite ja ettekannete käsikirjad: kokku 8 käsikirja.

Kodu-uurimuslik käsikiri laekus Elvy Enniselt Tori kihelkonnast Vaskräama külast (kirjapanekud aastate jooksul kohatud inimestelt: pärimus, mälestused, kohalik ajalugu).

Eesti Muusika- ja Teatriakadeemia ja Tartu Ülikooli Viljandi Kultuuriakadeemia pärimusmuusika üliõpilased tegid 2013. aasta augustis õppe- ja kogumisretke Karjalasse. Arhiivi laekusid välitööpäevikud, aga ka video, fotosid ja salvestusi. Jäädvustati peamiselt rahvamuusika teemalisi intervjuusid lüüdkarjala pärimuseteadjatega, aga ka laule, tantse, tehti video ja rohkelt fotosid. Välitöid juhendasid Celia Roose, Liisi Laanemets, Žanna Pärtlas ja Janika Oras.

Tartu Ülikooli folkloristlike välitööde kursusel osalenud kümme tudengit ei käinud 2013. aastal mitte koos välitöödel, nagu tavaliselt, vaid igaüks kogus eraldi just talle meelepärast ainet, kirjutas ka osalusvaatluse päeviku. Nii on kirjeldatud 100aastaseks saanud vanatädi juubelipidu, põdlaküüdiga reisimise kogemusi, lõimumis- ehk tutvumispidu töökollektiivis, laste sünnipäevade pidamist mängumaal jne. Tudengeid juhendas Merili Metsvahi.

Erinevat ainet on kogunud veel Andres Kruusmaa (perekondlikud laulude salvestused Peetri kihelkonnast), Triin Äärismaa-Unt (fotod 2011. aastal läbiviidud rahvapärimuse kogumiselt Jõelähtme valla küladest), Antonina Teearu (fotod ja kodulooline aines Luga lähedasest eestlaste asundusest Antonovkast), Jaan Malin (anekdoote, kettkirju internetist), Kadi Sarv ja Kaido Kama (laulud, jutud ja anekdoodid pereliikmetelt). Lona Päll andis üle 2008. aastast pärit looduslike pühapaikade välitööde intervjuud Muhust,

Maria Rahasepp fotosid Setumaalt, Cätlin Jaago (parmupilliplaadi väljaandmise käigus tehtud telefoniintervjuud parmupillimängijate sugulastega) jne.

Suure osa laekumistest moodustasid kohapärimusega seotud helisalvestused ning digifotod Vilsandi ja Matsalu välitöödelt, Juuru Lau küla pärimus, üleandjaks rahvaluule arhiivi kohapärimuse töörühm, samuti Anu Korbi välitöömaterjalid Krasnojarski krai eestlaste juurde, Helen Kõmmuse videod Viljandi pärimusmuusika festivalilt jne.

Rahvaluulekogumisega seotust on eelmisel aastal lisandunud arhiivi poolt veel üks uuendus – nimelt valmis arhiivi kogumismoodul Kratt, kuhu saab sisestada oma kaastöid, samuti fotosid ja videofaile. Loodame, et see muudab rahvaluulekogujate elu hõlpsamaks, sisse logides on võimalik vaadata kõiki oma kaastöid, jätkata pooleli-jäänuid ja alustada uusi. Arhiivis kergendab kogumismoodul ainese arhiveerimistööd ning saatjatega suhtlemist. Praeguseks on Kratti lisandunud ning ootab vastajaid ka 2014. aasta kogumisvõistlus “Millest tunnen oma kodu? Lood meie kodudest”.

Kultuuripärandi aasta raames toimunud lastemängude kogumise võistlusele saatsid oma lapsepõlvemälestusi ning mängu 77 inimest kokku 650 leheküljel, lisaks kogunes fotosid, jooniseid, paberlauamänge, pabernukke jm.

Seekordsele mängukogumise võistlusele paluti saata nii mängukirjeldusi kui ka mälestusi lapsepõlvest. Võistluse eripäraks võib pidada mängude kirjeldamist oma mängukogemuse kaudu, kus eriti selgelt ilmneb ajastu mõju laste tegemistele.

Suur osa lastemängude kogumisest osavõtjaid on sündinud ajavahemikus 1930–1950, vanimad on 1913. aastal sündinud Anna Rinne ja 1922. aastal sündinud Juhan Lepasaar, Nii hõlmab nende kirjutatu enamasti sõjaaegseid ja -järgseid mängukogemusi. Kirjeldatud on nii talulaste mängu ja mänguasju kui ka linnades ja asulates kasvanud laste mängumaailma. Nooremad kirjutajad on sündinud 1980. aastatel, kõige noorem 2002. aastal.

Lastemängude kogumise võistluse žüriisse kuulusid Mall Hiiemäe, Risto Järv, Kadri Tamm, Astrid Tuisk ja Piret Voolaid (Eesti Kirjandusmuuseumist), Tiia Toomet (kirjanik, Tartu Mänguasjamuuseumi rajaja), Karin Konksi (Eesti Rahva Muuseumist), Heli Poolakese (Tartu Mänguasjamuuseumist).

Žürii otsusel tõsteti esile kaksteist parimat kirjutajat, kaksteist inimest otsustati ära märkida ning kaheksa inimest said oma töö eest eripreemia. Võistluse parimad (tähestikulises järjekorras) olid Virge Haidak, Kaleph Jõulu, Rosaali Karjam, Maret Lehto, Age-Li Liivak, Anne Nurgamaa, Anna Rinne, Andrus Roos, Anu Soon, Malle Timm, Heinz Valk ja Eha Võso; võistlusel märgiti ära (tähestikulises järjekorras) Tiit Birkan, Ado Jõks, Maila Jürgenson, Tiiu Kivi, Tea Kink, Leida Oeselg, Hillar Palamets, Ellen Paljak, Maria Peep, Anne Piibur, Ellen Randoja ja Pille Tamm, eripreemiatega tunnustati Urve Jürjetsit, Raivo Kaiki, Georg Karu, Juhan Lepasaart, Liina Kivastet, Lehte Orakat, Tuuli Reinsood ja Urve Varest.

Kogumisvõistluse läbiviimist toetasid Eesti Kultuurkapital ja Kultuuripärandi aasta, võitjatele panid auhinnad välja Ahhaa Keskus, Ludo lauamängupood, kirjastused Hea Lugu ja Koolibri.

2013. aastal anti välja ka Kristjan Toropi preemia, mida jagatakse Eesti Rahvuskultuuri Fondi Kristjan Toropi allfondi toel. Preemia määratakse tantsu- ja lõbustustega seotud pärimuse kogumise eest. Žürii, kuhu peale Risto Järve, Janika Orase ja Astrid Tuisu Eesti Rahvaluule Arhiivist kuulusid veel Tallinna Ülikooli koreograafia osakonna dotsent Angela Arraste ja Eesti Maaülikooli rahvatantsuansambli Tarbatu kunstiline

juht Jannus Randma otsustas jagada preemia kahe saaja vahel – Ingid Rüütel ning Eesti Rahvatantsu ja Rahvamuusika Selts.

Ingrid Rüütel on tantsimist rohkelt jäädvustanud kogu oma folkloristitegevuse jook-sul. Esimesed filmid on pärit aastast 1961. Viimastel aastatel on ta organiseerinud salvestamise rahvusvahelise folkloorifestivali Baltica kavade ülevaatustel (2010, 2007), mitmes Kihnu pulmas (2006, 2007, 2009) ning aidanud korrastada ja üle andnud vara-semaid Kihnu-teemalisi salvestusi.

Eesti Rahvatantsu ja Rahvamuusika Selts koostöös Eesti Rahvaluule Arhiiviga viisid 2011. aastal ühistantsuaktsiooni *Teatetants* raames läbi rahvatantsurühmade pärimuse kogumise. Selle käigus laekus arhiivi 189 mälu-pulka, millel leidis 77,4 GB materjali, sealhulgas 13 628 fotot, 3219 digilehekülge üleskirjutusi, 271 video- ja 56 helifaili. Teatetantsu idee autor Kalev Järvela, projektijuht Eero Kiipli, korraldamisel aitasid ka maakondlikud toetusrühma liikmed.

Astrid Tuisk

Reklaamiteemaline konverents Leedus

10. ja 11. aprillil toimus Leedus, Vilniuse ülikooli Kaunase humanitaarteaduste osa-konnas konverents “Advertising quasi Art”, mille huviobjektiks oli reklaam. Konve-rentsi eemärk oli julgustada reklaamitegijaid ja reklaamiuurijaid omavahel kogemusi jagama. Peeti 20 ettekannet, peaasjalikult olid esinejad Leedust. Kuna sihiseadeks oli interdistsiplinaarsus, esinesid väga erinevate erialade asjatundjad: lingvistid, semiooti-kud, kirjandusteadlased, sotsioloogid, antropoloogid, ajakirjanikud jt. Väljakuulutatud paneelid olid peakirjastatud reklaami suhestumise järgi teiste valdkondadega: keel, kirjandus, filosoofia, kultuur, mood, film, teater, muusika, kunst. Eraldi paneel korral-dati ka multimodaalsusest reklaamides ja eri kunstliikide sünteesist.

Korraldajatel on kavas jätkata edaspidi iga-aastaste konverentsidega. Loodetavasti kasvab üritus edaspidi märksa rahvusvahelisemaks, sest teadupärast ei tunnista rek-laamindus riigi- ega keele/kultuuripiire.

Konverentsil mainiti mitmel korral, et viimase 20 aastaga on see valdkond muutunud endistes nn raudse eesriide taga elanud riikides samasuguseks elu osaks nagu kõikjal üle maailma, ning leiti, et aeg oleks ka siinkandis hakata seda tõsisemalt uurima. Kusjuures uurima mitte end reklaamitööstusega vastandades ja seda peaasjalikult kritiseerides, vaid analüüsides seda ühiskondlikult mõjusa vahendina ja otsides võimalusi koostöök-s. Konverentsi teine päev oli töötubade päralt, mille viisid läbi Leedu juhtivate reklaamibüroode esindajad.

Reklaami olulisust tänapäeva meediamõjulises kultuuris on ilmekalt näidanud ka Eesti koolinoorte seas korraldatud keele- ja folklooriuuringud. Reklaamidest pärinevad lööklaused ja killud on leidnud õpilaste sõnavaras kindla koha, mille on neile loovuta-nud kirjandusest pärit tsitaadid, mis moodustavad traditsioonilise osa kõikide keelte fraseoloogias.

Esitan siinkohal kokkuvõtte ainult mõnest silmapaistvamast esinemisest. Konverentsi avanud Saulius Keturakis tõi esile, et just postmodernistlik ajastu tõi endaga kaasa asjaolu, et isegi skeptikud sõandasid nõustuda ideega reklaamist kui kunstiliigist. Reklaamidiskursus on mitmemõõtmeline, hõlmates märgisüsteeme ja tsitaate/vihjeid, ning võimaldades filoloogidel kõnelda reklaami erinevatest nüanssidest, sõnas Keturakis, kes analüüsis toote ja kauplemise motiive leedu kirjanduses ja tõmbas paralleele piibli motiividega. Semiootik Gintautė Žemaitytė A. J. Greimase semiootika ja kirjandusteooria keskusest kutsus üles arutlema, kas reklaaminduse pakutavad stsenaariumid on nn õnneliku lõpuga (*happy end*) lood, mille eesmärk on meelelahutus ja lõbu; kas reklaam pakub kasvõi näilisi lahendusi või on tegemist pigem omamoodi sotsiaalse vanglaga, mis ahistab tarbijat. Liudmila Arcimavičienė Kaunase ülikooli anglistika osakonnast käsitles võrdlevalt Suurbritannia ja Leedu poliitilist reklaami. Ta tõi esile huvitava seiga, et britid kalduvad valima konkurentide suhtes vastandava ja süüdistava strateegia, leedu poliitikud aga reklaamivad iseennast, tegemata seda teiste arvel ehk rõhutamata teise poole negatiivseid jooni. Gintarė Kriauciūnaitė-Lazauskienė Mykolas Romerise ülikoolist (Vilnius) arutles religioossete motiivide kasutamise üle kommertsreklaamides ja vaimsuse tähtsusest tarbimisele keskendunud ühiskonnas. Nii mitmedki teised ettekandjad pöörasid tähelepanu reklaami eetilisele küljele, kuigi samas jäi õhku küsimus, kust tõmmata piir. Peaasjalikult näib see sõltuvat ajaloolis-kultuurilistest arusaamadest.

Kõrvuti juba tunnustatud teadlastega võimaldati konverentsil üles astuda ka tudengitel. Noored uurijad said tähelepanekuid jagada oma seksioonis. Iseäranis kerkis seal esile adaptatsiooni ja lokaliseerimise probleematika, eelkõige just rahvusvaheliste reklaamikampaaniate puhul.

Konverentsi teine päev oli praktikute päralt. Kolme juhtiva reklaamibüroo esindajad viisid läbi praktilise suunitlusega arutelusid, kus just tudengid said kaasa rääkida reklaami, avalike suhete ja meedia asjatundjate poolt välja pakutud mängulistes olukordades ning pakkuda omapoolseid *ad hoc* lahendusi. Tähelepanuväärselt on konverentsi korraldajad Kaunase ülikooli leedu filoloogia osakonnast – professor Saulė Juzelėnienė, dotsendid Skirmantė Šarkauskienė ja Rita Baranauskienė juba aastaid õpetanud eri astmete üliõpilastele (sh doktorantuuri tasemel) reklaamindust. Nende teeneks võib pidada asjaolu, et Baltikumi suurima reklaamituruga Leedus on reklaamiagentuurid saamas täiendust õppinud inimeste näol.

Kahtlemata on seesugune konverents tänuväärne ning loodetavasti saab see järgnevatel aastatel aina hoogu juurde ja muutub ka märksa rahvusvahelisemaks.

Anneli Baran

Tiina Sepp kaitses doktoriväitekirja palverännust ja palveränduritest

28. aprillil 2014. aastal kaitses Tiina Sepp Tartu Ülikoolis doktoriväitekirja *Pilgrims' Reflections on the Camino de Santiago and Glastonbury as Expressions of Vernacular Religion: Fieldworker's Perspective (Palverändurite usundilised arusaamad Santiago de Compostele ja Glastonbury palverännakust: välitööpõhiseid käsitusi)*. Väitekirja koondab endasse neli aastatel 2007–2014 ilmunud välitööpõhist ingliskeelset artiklit kahest Euroopa olulisest palverännukohast – Camino de Santiagost Hispaanias ja Glastonburyst Inglismaal, varustatuna teoreetilise sissejuhatusega.

Artikliväitekirjale iseloomulikult saab siin jälgida autori seisukohtade ja uurimisprobleematika arengut aastate vältel. Töö on läbinisti refleksiivne, põhinedes pikemaajalistel välitöösessioonidel mõlemasse kohta. Teemast ja lähenemisviisist tulenevalt on töö stiil paljuski muljeline, lugedes võib tajuda antropoloogilist sisseelamist ja otsest kogemuslikkust. Niisiis on ka töös tegemist omamoodi teekonnaga, kus tuleb esile nii (tagasivaatavat) korduvuslikkust kui ka edenemist esialgsetest seisukohtadest. Töö teeb folkloristlikuks keskendumine jutustamisele ja selle kaudu esiletulevale palveränduri identiteedi konstrueerimisele erinevates kohtades ja kontekstides.

Lähtutud on Leonard Primiano vernakulaarse religiooni käsitlusest, millest tulenevalt on keskendutud inimeste usuliste praktikatele tegelikus elus, mitte religioonile kui institutsionaalsele õpetusele. Uurides rändajate personaalseid töökspidamisi oleks kirjelduskeeles saanud mõnevõrra selgemalt eristada vernakulaarsest personaalsusest paratamatult erinevat “üldreligioossust”, mis teemana ikka ja jälle sisse lipsab. Peatähelepanu on siiski erinevate esiletulevate diskursuste vaatlusel ja nende konkurentsil küsimuses, kes või milline on tõeline palverändur.

Autori algne seisukoht, et palveränduriks saadakse läbi Victor Turneri kontseptualiseeritud *communitas*'e – liminaalses seisundis esile tuleva osalejate kokkukuuluvustunde – kaudu, hiljem muutub. Selle põhjusena võib näha tõsiasja, et palveränd pole tänapäeva Euroopas enam otseselt samastatav näiteks keskaegsele “kuldajale” iseloomulikuga. Rangemalt katoliikliku või protestantliku kultuurikonteksti asemel on meil tänapäeval palju liberaalsem *new age*'lik taust, milles inimestel on vabadus ja voli konstrueerida oma töökspidamisi ja enesemääratlust vägagi laialt skaalal. Autoril ei jää siin üle muud, kui tõdeda, et palverändurina saab kaasajal määratleda end peaaegu igauks, kellele selline veendumus asjakohane näib. Loomulikult ei tähenda see vastavate määratlushierarhite puudumist välitöösituatsioonis, seda ennekõike Camino de Santiago marsruutidel osalejate puhul.

Väitekirja esimesed artiklid ja veendumused on välja kasvanud just Camino de Santiago välitöödest, millel autor on kokku osalenud (vähemalt) kaheksal korral, nii teekonna läbijana kui ka töötades vabatahtlikuna palverändurite ööbimiskohtades. Glastonbury uurimine lisandus hiljem võrdlusena, uurimaks seda, kuidas võidakse palveränduri identiteeti konstrueerida mujal. Autor võib tõdeda, et kuivõrd Glastonbury kujutab endast tänapäeval ajaloolise palverännusihtpunkti asemel üha enam kirjunevat *New Age*'i keskust, mis toob kokku väga eripalgelisi viljelejaid, on ka palveränduri kuju ja identiteet selle klassikalisel kujul seal juba pigem tõrjutud või kindlasti tagaplaanil. Seda peavad oma tegemistes arvestama ka kohalikud teenusepakkujad ja vaimsed liid-

rid, kes moodustasid tähtsa osa autori Glastonbury informantidest. Lugeses tundus, et siin oluks asjakohasem vaadelda võrdluseks mõnd konservatiivsemat palverännukohta ja selle külastajaid, samas näib autorit huvitavat ennekõike just tänapäevane läänelik kultuuriruum ja selle asukad, millega on lihtsam samastuda.

Antud ainese pinnalt mõjubki kaasaegse palveränduri määratlus pigemini metafoori-
na ja tegevus ise otsekui rollimänguna – millele võiks edasistes uurimustes mõelda. Siiski on tegemist rikkaliku ja elava materjaliga, mille kogemuslik vahendamine õnnestub väga hästi. Väitekirja mõtteliste lisadena tuleks siinkohal nimetada ka Tiina Sepa poolt päeviku vormis kirjutatud kaht suurepärases stiilis raamatut *Peregrina päevik* (2007) ja *Kas jääte ööseks? Hospitalera päevik* (2009). Nende lisaks lugemine annab väitekirja vormis uurimusele juurde rikastavat ja täpsustavat taustainfot.

Madis Arukask

Rahvusvaheline karikatuurikonverents Tartus

7.–9. maini peeti kirjandusmuuseumis rahvusvahelist konverentsi “Constructing the Other through the prism of war: Contested images in Eastern Europe (1930s–1950s)”, korraldajatena tegid koostööd Eesti Kirjandusmuuseumi folkloristika osakond, Poola Teaduste Akadeemia Etnologia ja Antropoloogia Instituut (IAE PAN) ning Eesti Folkloori Instituut; toetasid Poola Vabariigi Suursaatkond Tallinnas, Eesti Kultuurkapital, British Council ja Eesti Rahvusarhiiv. Konverentsi eesmärk oli kokku tuua etnilise ja poliitilise “teise” uurimisega seotud interdistsiplinaarne teadlaskond. Arutleti stereotüüpide üle, mida levitas Teise maailmasõja aegne ja järgne visuaalne meedia. Vaatluse all olid eelkõige karikatuurid, aga ka fotod, filmid ja muu peamiselt Ida-Euroopa arhiividest kogutud pildiline materjal. Konverentsil esines 29 teadlast üheksast Euroopa riigist. Kolme päeva jooksul toimus üheksa temaatilist sessiooni ning kolm plenaarloengut. Plenaarloengutes käsitleti “teise” visualiseerimise teooriaid (prof Dagnoslaw Demski), võrreldi Briti ja Ida-Euroopa karikatuuritraditsiooni (prof Christie Davies) ja analüüsi Tartu linnakeskkonna kujutamist maailmasõja-aegsetel fotodel (dr Eda Kalmre).

Eesti Kirjandusmuuseumi saalis oli samal ajal vaadata Eesti Riigiarhiivi näitus “Teise maailmasõja aegsed naljad ja karikatuurid mõlemalt poolt rindejoont” (koostaja Margus Lääne Eesti Riigiarhiivist).

Konverentsi ettekannete põhjal on kavas välja anda artiklikogumik. Järgmine konverents korraldatakse 2015. aasta detsembris Bratislavas (Slovakkia).

Konverentsi kava ja teesid <http://folklore.ee/rl/fo/konve/ImagesIII/programme.html>.

Liisi Laineste

Kroonika

Akadeemilises Rahvaluule Seltsis

10. aprillil oli Akadeemilise Rahvaluule Seltsi kõnekoosoleku peaesineja Aado Lintrop ettekandega “Maa tekkimise püha jutt”. Vaatluse all oli üks vähestest loomislugude kategooriasse kuuluvatest mansi tekstidest, mis on meieni jõudnud nii terviklikul kujul. Autor analüüsis jutu struktuuri, tegelaskonda, edasiantavat maailmapilti, aga ka keelt ja poeetilisi väljendusvahendeid ning näitas tegelaskujude, paikade, tegevuste ja neid edastavate vormelite suhestumist ülejäänud obiugri folklooriga.

Ettekandekoosoleku teises osas tutvustasid Madis Arukask, Kanni Labi ja Vello Salo Eesti rahvalaulude antoloogiat *Ilomaile. Anthology of Estonian folksongs with translations and commentary* (koostaja Juhan Kurrik, täiendatud kordustrukk 2013, Tartu Ülikooli Kirjastus).

29. mai tähistas traditsiooniliselt aastakoosoleku aega ja ühtlasi ka hooaja lõppu. Sündmuse pidulikum pool oli pühendatud Eesti folkloristika aastapreemiale. Nagu varasemalgi aastail, pidas uurimusliku ettekande eelmise aasta laureaat Janika Oras: “Lauluga võitlemine eesti pulmades – vahendatud ja vahetud kogemused”.

2014. aasta Eesti folkloristika preemia nominendid olid Reet Hiiemäe, Eda Kalmre ja Piret Voolaid. Preemia pälvis Eesti Kirjandusmuuseumi folkloristika osakonna vanemteadur Eda Kalmre, kelle 2013. aasta olulisimaid töid oli rahvusvahelisele publikule suunatud monograafia kuulujuttudest Teise maailmasõja järgses Tartus (*The Human Sausage Factory. A Study of Post-War Rumour in Tartu*, kirjastus Rodopi), ning artiklid Münchhauseni-lugude seostest tänapäevaste loomapiinamist kajastavate meediatekstidega ja nn päritolumuistendite (lood tuntud välismaalaste Eesti päritolust) esilekerkimise sotsiaalsetest tagamaadest. Kõiki Eda Kalmre publikatsioone läbivad küsimused rahvajutu ja tõe suhetest, ametliku ajaloo ja indiviidi mälu erinevustest ning inimeste ja kollektiivide soovist kohandada minevikku üha uuesti olevikuga. Autor on väga mitmekülgse allikmaterjali sünteesinud põnevaks tervikuks, kus ühelt poolt tulevad esile iga allikaliigi eripärad, teisalt aga ka ehk esmapilgul märkamatuks jäävad seosed erinevate ajastute tekstide vahel.

Aastakoosoleku lõpus, pärast Akadeemilise Rahvaluule Seltsi juhatuse aruande esitamist ja kinnitamist, esitlesid Janika Oras ja Andreas Kalkun raamatut *Regilaulu kohanemine ja kohandajad* (Eesti Rahvaluule Arhiivi toimetused 31, toimetajad Janika Oras, Andreas Kalkun ja Mari Sarv).

13. ja 14. juunil võeti ette rattamatk Mehikoormasse. Teekonnal Veriorast Mehikoormasse tutvustas kõike vaatamisväärsset Urmas Kalla Võro Instituudist.

26. juunil koguneti Eesti Kirjandusmuuseumi saali ettekandekoosolekule, kus Guntis Smidchens Washingtoni ülikoolist tutvustas oma raamatu *The Power of Song. Nonviolent National Culture in the Baltic Singing Revolution* põhiseisukohti ettekandes “Laulvat revolutsiooni mäletades”. Esitleti teistki raamatut, nn esimese ärkamisaja aegseid regilaulu koondavat kogumikku *Aeg ärgata. Kakskümmend kaheksa eesti rahvalaulu. Kirja*

pannud Friedrich Reinhold Kreutzwald Järvamaalt Viisu külast 1828. aastal (koostaja Otilie Kõiva, toimetajad Janika Oras, Liina Saarlo ja Kadri Tamm).

Ell Vahtramäe

Eesti Rahvaluule Arhiivis

1. aprillil kõneles Jüri Metssalu Rapla Keskraamatukogu lasteõhtul muinasajast ja arheoloogiast.

7. aprillil esines Astrid Tuisk ETV saates “Jüri Üdi klubi”, räägiti naljadest ja naljategemisest.

7. aprillil pidas Jüri Metssalu loengu kohapärimuse uurimisest Tallinna Ülikooli antropoloogiaüliõpilastele.

10. aprillil esines Aado Lintrop Akadeemilise Rahvaluule Seltsi kõnekoosolekul ettekandega “Maa tekkimise püha jutt”.

16. aprillil pidas Helen Kõmmus Eesti Rahva Muuseumis ettekande ja juhtis vestlusringi Eesti Üliõpilaste Ehitusmaleva laulupärimusele pühendatud õhtul “Teerull, allveelaev ja teised EÜE laulud”. Ettekanne oli seotud Eesti Rahva Muuseumi näitusega “Kellu ja kitarriga. Eesti Üliõpilaste Ehitusmaleva töösuved”, mille helikujunduse koostas Helen Kõmmus Eesti Rahvaluule Arhiivi kogude põhjal.

23. ja 24. aprillil korraldasid Eesti Rahva Muuseum ja Eesti Rahvaluule Arhiiv noorte kultuuriuurijate konverentsi “Noorte hääled” (korraldajad Piret Koosa ja Jaanika Hunt); ERA töötajatest esines ettekandega “Meie? – Me pole enam väikesed! 40 aastat noorteadlaste konverentsi” Ave Goršič. Ettekandeid pidasid veel noored uurijad Tartu Ülikoolist, Tallinna Ülikoolist ja Peterburi Riiklikust Ülikoolist.

24. aprillil avati Tallinnas hotell Solo Sokos Hotel Estoria, mille igas numbritoas räägib “oma lugu” üks eesti organisatsioon. Kaks numbrituba tutvustavad Eesti Rahvaluule Arhiivi materjale – üks annab kiirpilgu eesti rahvaluulesse üldiselt, teine kohapärimusse.

17. mail kõneles Jüri Metssalu Roheliste rattaretkel Sipa pärna juures looduslikest pühapaikadest.

24. mail viis Jüri Metssalu Juuru kihelkonna Juuru, Purila, Seli ja Pirgu külas läbi pärimusmatka, mille käigus tutvustas vanu ja tänapäevaseid kohajutte ERA kogudest.

29. mail Akadeemilise Rahvaluule Seltsi hooaja lõpu koosolekul esitleti kogumikku *Regilaulu kohanemine ja kohandajad. ERA Toimetused 31* (toimetajad Janika Oras, Andreas Kalkun ja Mari Sarv). Janika Oras pidas ettekande “Lauluga võitlemine eesti pulmades – vahendatud ja vahetud kogemused”.

Mais ja juunis olid Mari-Ann Remmel ja Jüri Metssalu Muinsuskaitseameti tellimusel välitöödel Võru-, Viljandi- ja Järvamaa looduslikes pühapaikades, et määrata mälestiste piire.

4. juunil esines Taive Särg Eesti Folkloorinõukogu Koolituskeskuse päritud väärtuste ööpäeval Harjumaal Uuri külas ettekandega “Pärimusmuusika suundumused tänapäeval”.

4. juunil pidas Risto Järv loengu ja seminari imemuinasjuttudest Rahvakultuuri Kes- kuse suvelaagris “Muinasjutumaastikud” Harjumaal Salmistus.

5. juunil esines Kaisa Kulasalu Vilniuses konverentsil “International Conference of the Young Folklorists: The Informant in Folklore Studies” ettekandega “Class Struggles and Great Patriotic War: Collecting Folklore in Late Stalinist Estonia”.

10.–12. juunini osalesid Mari Sarv ja Kaisa Kulasalu Helsingis konverentsil “Open Repositories 2014” vaatmikuga “Virtual Cellar of the Estonian Literary Museum: The Challenges of the Open Access in the Digital Era”, mis käsitles kirjandusmuuseumi materjalide digitaalarhiivis avalikustamisega seotud juriidilisi ja eetilisi piiranguid.

16. juunil tehti Eesti Rahvaluule Arhiivi seminaril Järvamaale Paides, ajakeskuses Wittenstein kokkuvõtteid rahvaluulearhiivi poole aasta tööst, mis hõlmab teadustööd (eelkõige uurimisprojekti IUT22-4 raames), arhiivitööd (materjalide vastuvõtmine, säilitamine, digiteerimine, digitaalarhiivi arendamine), välitööd ja kogumisprojekte, andmebaasitööd (regilaulud, kohapärimus, muinasjutud) ning publitseerimis- ja popu- lariseerimistöid. Lisaks seminarile tutvuti ajakeskuse interaktiivse näitusega. Paides Järvamaa Muuseumis esitleti Eesti Rahvaluule Arhiivi ja Järvamaa muuseumi ning Ajakeskuse Wittenstein regilauluväljaannet *Aeg ärgata. Kakskümmend kaheksa eesti rahvalaulu. Kirja pannud Friedrich Reinhold Kreutzwald Järvamaalt Viisu külast 1828. aastal* (koostaja Ottilie Kõiva; toimetajad Janika Oras, Liina Saarlo ja Kadri Tamm). Väljasõidu lõpus käisid ERA töötajad Viisu külas.

22. juunil pidas Mall Hiimäe Kääpal Kalevipoja kojasa hoimupäeva seminaril “Vadja- lastest Kodavere murdeni” ettekande “Ühisjoni Peipsimaa kalendritavandis”.

26. juunil esitleti Akadeemilise Rahvaluule Seltsi kõnekoosolekul raamatut *Aeg ärgata. Kakskümmend kaheksa eesti rahvalaulu*.

27.–30. juunini osales Anu Korb korraldajana Viinistu kultuuri- ja konverentsikes- kuses BaltHerNet suvekoolis “Eesti kultuuripärand võõrsil. 6” ja pidas seal ettekande “Videomaterjalid ja filmid Siberi eestlastest Eesti Rahvaluule Arhiivi kogudes: mida ja kuidas eksponeerida”.

28. juunil pärimusmatk Jüri Metssalu juhtimisel Juuru kihelkonnas Järlepa, Jaluse, Mahtra ja Juuru külas.

28. juunil osales Mari-Ann Remmel Nabala-Paekna matkaraja avamisüritusel, ta oli kaasa löönud matkaraja infotahvlite koostamisel.

30. juunil kõneles Jüri Metssalu muististest ja pärimuspaikadest laulupeotule teekonnal Juuru vallas Atla, Juuru, Mahtra, Jaluse, Järlepa ja Pirgu külas.

Kaisa Kulasalu

Eesti Kirjandusmuuseumi folkloristika osakonnas

22. jaanuaril pidas Raivo Kalle Tartus Akadeemilise Põllumajandusseltsi ettekandeõhtul loengu “Eesti looduslikud toidutaimed ja nende kasutamise muutus”.

8. aprillil pidas Reet Hiimäe Tartus Philosophicumi ringauditooriumis koos Ülo Valguga meedia ja rahvapärимuse suhetest ettekande “Kui muistendist saab uudis...”, loeng toimus rahvusteaduste loengusarjas.

10. ja 11. aprillil osales Anneli Baran Kaunases Vilniuse ülikooli Kaunase humanitaariateaduskonna korraldatud rahvusvahelisel konverentsil “Ads quasi Art / Reklama quasi menas” ettekandega “The Use of Phraseological Expressions in Ads”.

21. aprillil Renata Sõukandi ja Raivo Kalle intervjuu looduslikest toidutaimedest Eesti Raadio teadussaates “Labor” (<http://teadus.err.ee/v/yhiskond/50430cc3-f5ec-49c8-bce3-7a092b6dfbcc>).

23. aprillil anti Arvo Krikmannile Eesti Teaduste Akadeemia üldkogu aastakoosolekul üle Paul Ariste nimeline medal, mis on iga nelja aasta tagant välja antav kõrgeim autasu sotsiaal- ja humanitaarteaduste alal. Arvo Krikmann on folkloristika osakonna vanemteadur ja Eesti Teaduste Akadeemia liige.

24. aprillil esines Arvo Krikmann Väike-Maarjas F. J. Wiedemanni keelepäeval ettekandega “Huumori mitmekesisusest”.

24. ja 27. aprillini osales Mare Kõiva Kaunases (Leedu) Ida- ja Kesk-Euroopa Religiooniuurimise Rahvusvahelise Seltsi ISORECEA (*International Study of Religion in Eastern and Central Europe Association*) 11. konverentsil “Religious Diversification worldwide and in Central and Eastern Europe” ettekandega “Making Sacred Places, 21st Century: Estonian Case”.

28. aprillil Renata Sõukandi ja Raivo Kalle intervjuu looduslikest toidutaimedest Vikerraadio saates “Ökoskoop” (http://vikerraadio.err.ee/helid?main_id=2256751).

7.–9. maini toimus Eesti Kirjandusmuuseumis Liisi Laineste korraldamisel rahvusvaheline konverents “Constructing the Other through the prism of war: Contested images in Eastern Europe (1930s–1950s)”.

Samal ajal oli Eesti Kirjandusmuuseumi saalis vaadata Eesti Riigiarhiivi näitus “Teise maailmasõja aegsed naljad ja karikatuurid mõlemalt poolt rindejoont” (koostaja Margus Lääne).

15. mail esines Piret Voolaid Pärnu Keskraamatukogu lasteosakonnas mõistatuste programmiga ja tutvustas erinevaid eesti mõistatuste alaliike.

15. mail pidas Reet Hiimäe Tsirguliina raamatukogus ürituse “Linnuristipäev Tsirguliina raamatukogus” raames ettekande “Kaitsemaagia ja ennustamine eesti rahvausundis”.

14.–18. maini osalesid Mare Kõiva ja Andres Kuperjanov Jaapanis Chibas Tokyo ülikooli korraldatud IUAESI (International Union of Anthropological and Ethnological

Sciences) ja JASCA (Japanese Society of Cultural Anthropology) kongressil “Future with/of Anthropologies”. Mare Kõiva ja Rahel Laura Vesik esinesid ettekandega “Making sacred places and convergence rituals”, Andres Kuperjanov esitas enda ja Liisa Vesiku ühisettekande “Tendencies of cyberpilgrimages in contemporary Bulgaria”.

25. mail viis Raivo Kalle Järvamaal Koigi mõisas korraldatud umbrohufestivalil läbi loengu ja koolituse “Eesti looduslikest toidutaimedest”.

25. mail viis Renata Sõukand Järvamaal Koigi mõisas korraldatud umbrohufestivalil läbi looduslikest taimeliikidest tehtud teede degusteerimise ja loengu.

29. mail anti Akadeemilise Rahvaluule Seltsi aastakoosolekul üle folkloristika aasta-preemia, mille pälvis folkloristika osakonna vanemteadur Eda Kalmre.

1.–7. juunini osales Renata Sõukand Bhutani Kuningriigis rahvusvahelise etnobioloogide ühingu (International Society of Ethnobiology) 14. kongressil ettekandega “How a plant is chosen for food: Reflections on the collection of wild plants for snacks in one’s childhood”.

3. juunil pidas Reet Hiiemäe Hamburgi ülikoolis folkloristika/etnoloogia üliõpilastele ettekande kohapärimusest ja mentaalsete maakaartide kasutamisest tänapäeva linnaruumis (“Imageneering Hamburg” raames).

2.–9. juunini osalesid Mare Kõiva ja Andres Kuperjanov Prahlas Rahvusvahelise Tänapäevamuistendite Uurimise Seltsi (International Society for Contemporary Legend Research, ISCLR) 32. aastakonverentsil, kus Mare Kõiva pidas ettekande “Clairvoyants in Estonian Television. Media Influences on Contemporary Narratives” ja Andres Kuperjanov ettekande “Contemporary Legends and Astral Lore”.

8. juunil kuulutati Prahlas Rahvusvahelise Tänapäevamuistendite Uurimise Seltsi (International Society for Contemporary Legend Research – ISCLR) 32. aastakonverentsil välja Brian McConnelli raamatupreemia. Selle pälvis Eesti Kirjandusmuuseumi vanemteadur Eda Kalmre monograafia *The Human Sausage Factory. A Study of Post-War Rumour in Tartu*. Raamat ilmus 2013. aastal Rodopi kirjastuses spetsiaalses Baltikumile pühendatud seerias “On the Boundary of Two Worlds: Identity, Freedom, and Moral Imagination in the Baltics”.

Tuntud Briti ajakirjaniku, paljude raamatute autori ja folkloristi John Brian McConnelli auks loodud raamatupreemiat antakse välja 2007. aastast ja see on mõeldud kaas-aegse rahvajutu uurimise edendamiseks. Preemia sai esimest korda Euroopast pärit teadlane, seni on tunnustuse osaliseks saanud põhiliselt Ameerika folkloristid.

11. juunil viis Raivo Kalle Jõgeval läbi sotsiaaltöötajate koolituse “Mürgiseid taimi meie ümber”.

12.–14. juunini osales Reet Hiiemäe Hamburgi ülikoolis rahvusvahelisel konverentsil “Digitalisierung. Theorien, Konzepte und Projekte in kulturellen Feldern”.

17. juunil viisid Renata Sõukand ja Raivo Kalle Jõgeval Kraaksupesa mängutoas väikelaste vanematele läbi õppetunnid mürgistest taimedest.

25.–28. juunini osalesid Karjalas Petroskois 5. Üle-Venemaalisel Fenno-ugristika konverentsil Mare Kõiva ettekandega “Uus vaade vetevaimudega seotud narratiividele ja mütoloogiale” ja Andres Kuperjanov ettekandega “Astraalne mütoloogia ja selle uurimine 19. ja 20. sajandil”.

29. juunist 5. juulini korraldasid Renata Sõukand ja Raivo Kalle maateaduste ja ökoloogia doktorikooli toetusel Saaremaal Ida-Euroopa esimese etnobioloogia suvekursuse “Etnobioloogilise uurimistöõ kavandamine ja läbiviimine” (<http://folklore.ee/ethnobia/>), osalesid 7 riigi üliõpilased. Koolitajateks olid viis tunnustatud entobioloogi: professorid Roy Ellen (Inglismaa), Andrea Pieroni (Itaalia), Manuel Pardo-de-Santayana (Hispaania), Lukasz Luczaj (Poola) ja Zsolt Molnar (Ungari).

Teisipäevaseminarid

29. aprillil andis Mare Kõiva ülevaate Kaunases 24.–27. aprillini korraldatud religioonide uurimise konverentsist, kus olid vaatluse all usundite suhted riiklike institutsioonidega ja usuelu kajastus meedias, religioosne sallivus ja diskrimineerimine, usulised vähemused, usukuuluvuse ja inimõiguste seosed, samuti vaimsuse mõiste.

Asta Niinemets

Tartu Ülikooli eesti ja võrdleva rahvaluule osakonnas

8. aprillil pidas rahvusteaduste professor Ülo Valk Philosophicum ringauditooriumis loengu “Kui muistendist saab uudis: usundilise pärimuse ja Eesti ajakirjanduse suhetest läbi aja”. Loengut täiendas TÜ folkloristika doktorandi, Eesti Kirjandusmuuseumi teaduri Reet Hiiemäe ettekanne globaalse ulatusega meediamõjulisest folkloorist. Ettekanne käsitles iidse usundi ja uue meedia keerulisi suhteid Kirde-India pärimuskontekstis.

15. aprillist 8. maini pidas külalisõppejõud Marion Bowman (The Open University, Suurbritannia) eesti ja võrdleva rahvaluule osakonnas ingliskeelse loengukursuse “Vernacular Religion and Alternative Spirituality: Space, Place and Experience” (Rahvausund ja uus vaimsus: ruum, koht ja kogemus).

29. aprillil tutvustati osalejate muljeid 12.–19. jaanuarini koostöös Jhärkhandi ülikooli hõimurahvaste folkloori, keele ja kirjanduse keskusega korraldatud folkloristika ja põlisrahvaste kultuuri talvekoolist Indias. Räägiti reisimuljeid, näidati pilte ning Madis Arukase filmimaterjali Brambe piirkonna hõimuküladest ja Rajrappa templist. Kohtumisele eelnes Ülo Valgu ettekanne “Jumalannale pühendatud templid Kirde-Indias” Eesti Akadeemilise Usundiloo Seltsi loengusarja raames.

6. mail pidas Christie Davies (University of Reading, Suurbritannia) TÜ eesti võrdleva rahvaluule osakonnas loengu “The Comparative and Historical Study of Jokes” (Naljade võrdlev ja ajalooline uurimine).

28. mail pidas Igor Volke TÜ eesti ja võrdleva rahvaluule osakonnas loengu “Mis on anomalistika?”.

Liilia Laaneman

Kaitstud doktoritöö

Tiina Sepp kaitses **28. aprillil** doktoriväitekirja “Pilgrims’ Reflections on the Camino de Santiago and Glastonbury as Expressions of Vernacular Religion: Fieldworker’s Perspective” (juhendaja professor Ülo Valk, oponentid Madis Arukask ja Marion Bowman (The Open University, Suurbritannia)).

Kaitstud magistritööd

Helleka Koppel kaitses **26. mail** magistritööd “Kodus ja võõrsil ning vahepeal – Eesti seljakotirändurid Austraalias” (juhendajad Art Leete ja Maarja Kaaristo, oponent Tiina Sepp).

Epp Tamm kaitses **26. mail** magistritööd “Suitsusaun kui vaimne kultuuripärand: kogukondlikud pärandiloome ja pärandikommunikatsiooni protsessid Võrumaal” (juhendaja Ester Bardone, oponent Helen Kästik).

Kaitstud bakalaureusetööd

Liina Salveste kaitses **4. juunil** bakalaureusetööd “Esemed jutustavad: grilli funktsioonidest hilisel nõukogude perioodil Mäetaguse valla näitel” (juhendaja Kirsti Jõesalu, oponent Anu Kannike).

Ode Alt kaitses **4. juunil** bakalaureusetööd “Eetri tarvitamine Eestis” (juhendaja Art Leete, oponent Andreas Kalkun).

Melissa Simone Toom kaitses **4. juunil** bakalaureusetööd “Vabatahtlike turism: motivatsioonid ja identiteediloome” (juhendaja Maarja Kaaristo, oponent Helleka Koppel).

Merlin Tiit kaitses **4. juunil** bakalaureusetööd “Sotsiaalsed suhted ja defitsiidi hankimise praktikad Eesti NSV-s Viru ärikate näitel” (juhendaja Kirsti Jõesalu, oponent Reet Ruusmann).

Triin Pöldver kaitses **4. juunil** bakalaureusetööd “Laste mängud ja mänguasjad 20. saj II poolel ja 21. saj alguses ning mängimine osana peresuhtlusest” (juhendajad Astrid Tuisk ja Ene Kõresaar, oponent Karin Konksi).

Maria Tappo kaitses **4. juunil** bakalaureusetööd “Tantra Eestis” (juhendaja Art Leete, oponent Katrin Alekand).

Paul Sild kaitses **4. juunil** bakalaureusetööd “Kodus muusika salvestamine subkultuurilise praktikana” (juhendaja Aimar Ventsel, oponent Keiu Telve).

NEWS IN BRIEF

President's Folklore Award and Folklore Collecting in 2013

An overview in English by Astrid Tuisk is available in Vol. 58 of *Folklore: Electronic Journal of Folklore*, at <http://www.folklore.ee/folklore/vol58/news.pdf>.

Advertising Conference in Lithuania

Anneli Baran speaks about the conference “Advertising quasi Art”, which took place at the Department of Humanities, University of Vilnius, Lithuania, on April 10–11, 2014.

Tiina Sepp Defended Her Doctoral Thesis on Pilgrims and Pilgrimage

On April 28, Tiina Sepp defended her doctoral thesis titled, *Pilgrims' Reflections on the Camino de Santiago and Glastonbury as Expressions of Vernacular Religion: Field-worker's Perspective*, at the University of Tartu. An overview is given by Madis Arukask.

International Caricature Conference in Tartu

Liisi Laineste dwells upon the international conference “Constructing the Other through the Prism of War: Contested Images in Eastern Europe (1930s–1950s)”, which was organised in Tartu on May 7–9.

Calendar

A brief summary of the events of Estonian folklorists from April 2014 to July 2014.